

12.7. / 26.7.
treći život
drveta/third
life of wood

*hommage posavskoj drvenoj
kući / Hommage to a Wooden
House of Posavina*

LUKA JELUŠIĆ / HRVOJE VULAMA

GALERIJA ULUPUH

Srednja Posavina, nizinski poplavni kraj uz središnji tok rijeke Save, najveće je prirodno močvarno područje u ovom dijelu Europe. Vlažne hrastove šume i livade, te ruralna naselja obilježena drvenim kućama osnovne su karakteristike toga kraja.

Posavska su naselja smještena na prirodnim uzvisinama, 'gredama' iznad poplavnog područja rijeke Save. Tradicijska posavska drvena kuća građena je horizontalnim slaganjem hrastovih planjki i njihovim spajanjem drvenim klinovima, *moždenjacima*. Starije su kuće od tesanih planjki na uglovima spajane u *hrvaški sjek* (vez), dok su novije od piljenih planjki s uglovima na *nemški sjek* (vez) ili pak na *frkani vez*. Izvorno su kuće podizane iznad tla na drvene, katkad kamene stupce '*bapke*' radi zaštite od poplava.

IZVOR: POSAVSKA TRADICIJSKA DRVENA KUĆA – PRIRUČNIK ZA OBNOVU, U IZDANJU MINISTARSTVA KULTURE REPUBLIKE HRVATSKE, ZAGREB, 2006.

2012.

/ Treći život drveta – homage posavskoj drvenoj kući

LUKA JELUŠIĆ

“Treći život drveta” je izložba unikatnog drvenog namještaja inspiriranog arhitekturom hrvatske Posavine. Namještaj je rađen od recikliranog hrastovog drveta, odnosno drveta koje je proživjelo dva prethodna života – prvi, kao stablo, i drugi, kao određeni uporabni predmet (u ovom slučaju građa za kuću ili štalu), nakon čega je na neki način odbačeno.

Ideja za izložbu koja je *homage* posavskoj drvenoj kući nastala je gotovo slučajno – tražeći po oglasnicima materijal za izradu namještaja pogodan za reciklažu. Već kratak pregled nekog od internet-oglasnika otkriva da je jedino drvo koje se kod nas može kupiti za recikliranje upravo građa drvenih kuća kontinentalnog dijela Hrvatske.

Krenuvši obilaziti te oglase shvatio sam kako se stoljetna hrastovina gotovo uopće ne koristi za obnovu preživjelih drvenih kuća, nego se najčešće koristi kao materijal za izradu klupa i stolova, ‘seljačkih podova’ u novodobnim vilama, ograda, stepenica, kamina i lažnih stropnih greda u obnovljenim istarskim kućama i slično; ukratko, za neke pomalo neplemenite namjene. Koliko sam uspio saznati, velik dio toga se izvozi, postoje ljudi koji se dugi niz godina bave trgovinom rabljenim drvom. Tu se počela stvarati priča mnogo zanimljivija nego što je djelovalo na početku, pa je prijatelj Nikica Klobučar predložio da napravimo audio-dokumentarac sa pričama na koje smo naišli – svjedočanstvima žitelja posavskih sela, sa nekim autentičnim snimkama koje sačinjavaju proces kupnje i obrade drva, razgovora sa trgovcima, itd. Paralelno otkrivajući fascinantan svijet posavskih drvenih kuća, što kroz lutanje selima, što kroz tekstove arhitekta Davora Salopeka, poželio sam na izložbi dati i neke osnovne informacije o posavskim drvenim kućama. Iako to može izgledati kao miješanje krušaka i jabuka, izložbu sam zamislio kao amalgam tri podcjeline – namještaja, audio-dokumentarca i priče o posavskim kućama i trgovini drvom prikazanoj na panoima.

Ja ne mislim da je prodaja građe drvenih kuća i štagljeva apriori loša – vremena se

mijenjaju, i komad drva koji je prije stotinu godina činio nečiji dom danas će njegovom unuku omogućiti da se prehrani. Čini mi se, međutim, da time rasprodajemo i identitet kraja i jednog vremena koje je prošlo; prodaja u besćenje sastavnih dijelova života naših predaka znači da mi sami nismo u stanju niti sačuvati njihovu staru vrijednost, niti od njih učiniti neku novu vrijednost. Da li je to zaista najviše što možemo učiniti – prodati šleper drvene građe kuća naših predaka proizvođaču namještaja u Italiju? Stoga je izložba ručno rađenog namještaja svojevrsni *statement* i moj odgovor na sveprisutne želje o brzom bogaćenju i opaskama kako se danas ‘ništa ne isplati raditi’.

Obradu i pripremu drva za izradu namještaja radim sam; da, često uz pomoć mog prijatelja Narda, ali ne na način da imam unajmljenog radnika koji će odraditi prljavi dio posla, a ja ću kao veliki umjetnik doći i udariti završne note komadu. To je fizički naporan proces, ali i vrlo vrijedan: obrada drva starog dvjesto ili tristo godina znači i svojevrsan put kroz vrijeme. *Blanjanjem* površinskih slojeva drva, koji su ispućali od dugih godina izloženosti atmosferilijama, otkriva duboke, medne nijanse stare hrastovine toliko drugačije od ‘novog’ drva; otkriva, nadalje, pukotine i tragove ljudske ruke – trag čavla kojeg je netko zabio ili udarac sjekirom kojeg je seljak nanio kako bi se žbuka lakše primala za zidove kuće. To drvu daje patinu i karakter; čak i kada se dođe do zdrave jezgre drva, ti su tragovi neizbrisivi, i čine velik dio privlačnosti tog drva. Namještaj bi, u konačnici, trebao evocirati neke specifičnosti posavskih drvenih kuća – poput konstruktivnih elemenata ili duha namještaja koji je sačinjavao životne prostore naših predaka. Namještaj koji su koristili naši preci bio je, rekao bih, ni pretjerano strog ni pretjerano razigran, već kao što je arhitekt Salopek primijetio, realan odnos htijenja i mogućnosti. Imam iskustvo rada sa kamenom i metalom, međutim drvo je materijal sa kojim u najvećoj mjeri ostvarujem komunikaciju. Obrada drva za mene nije jednosmjerni proces, nego dijalog; čini mi se da drvo reagira na to kakav sam čovjek neki određeni dan; jesam li smiren, nervozan, opušten, egoističan ili

melankoličan. To je vid komunikacije i osobne provjere o kojem nakon nekog vremena postaješ ovisan.

Dok izrađujem namještaj, želim stvoriti komade koji su jednostavni, topli, ne napadno dizajnirani, sa kojima se netko može identificirati; komadi sa kojima će netko osjetiti bliskost kao što se osjeti bliskost sa seoskom arhitekturom, za razliku od hladnoće i distanciranosti koja ponekad karakterizira suvremeni dizajn. Možda je upravo zbog toga za mene važan mukotrpan proces obrade drva od prvog do zadnjeg koraka - jer vjerujem da se intenzitet potreban za stvaranje nekako osjeća u gotovom komadu namještaja. Radim namještaj kakvog i sam želim imati u svojoj kući. Imam u bloku zapisan jedan citat o tome. Ne sjećam se točno, ali mislim da je od Bruce Maua:

In the early days of publishing, designers were both publishers and producers. They would produce their own things, projects that they believed in either commercially or culturally. The idea of design detached from the production of content is a relatively recent phenomenon. In the big historical sweep, it is tied to Fordism and Taylorism and the whole idea of specialization and the abstraction of the work process.

Danas se kuće obnavljaju u turističke svrhe (seoska domaćinstva); mene, međutim, zanima može li posavska drvena kuća biti nešto više od relikta prošlih vremena; može li biti osnova za neku novu, kvalitetnu izgradnju – kao što se u Skandinaviji i dalje rade kvalitetne, 'životne' drvene kuće. Možemo li konačno početi nešto proizvoditi, i pokušati premostiti prekid stoljetnog kontinuiteta u stvaranju – kako kuća, tako i namještaja i ostalih uporabnih predmeta – kontinuitet prekinut negdje nakon Drugog svjetskog rata. Smisao izložbe je da stvaramo namještaj – da *stvaramo* – na temelju nečeg autohtonog, nečeg našeg, što je vremenom izgubljeno.

/ Third Life of Wood – Hommage to a Wooden House of Posavina

LUKA JELUŠIĆ

'Third life of wood' is an exhibition of the unique wooden furniture inspired by the architecture of Croatian Posavina. Furniture is made from recycled oak wood, that is, of wood that has lived through two previous lives – the first as a tree, and the second as a particular useful object (in this case as building material for a house or a barn), which was afterwards somehow rejected.

The idea for the exhibition, which is a *hommage* to the wooden house of Posavina, emerged almost by accident – by looking in classifieds for the material for the production of furniture that is suitable for recycling. Just a brief overview of some of the Internet-ads reveals that the only wood that can be bought here for recycling is precisely this building material of wooden houses of the continental part of Croatia.

Having started visiting these ads, I have realized that the centuries-old oak has almost never been used for the reconstruction of the survived wooden houses, but rather it has been most widely used as material for making benches and tables, 'peasants' floors' in the new age villas, railings, stairs, fireplaces and false ceiling beams in the Istrian renovated houses and similar, in short, for some non-precious purposes. As I happened to find out, much of this material is being exported. There are people who have been engaged in trade of used wood for many years. At this point, a story started to become more interesting than it seemed at first, so a friend of mine, Nikica Klobučar, proposed to make an audio-documentary with the stories we encountered - testimonies of inhabitants of villages in Posavina, with some authentic recordings that make the process of buying and woodworking, conversations with retailers, etc. Parallel to revealing the fascinating world of the Posavina wooden houses, while wandering through the villages, and through architect Davor Salopek's texts, I wanted to show at the exhibition some basic information about the wooden houses. At this point I got a remark that I was mixing apples and pears - however, the exhibition will, in a good version, function as an amalgam of three subunits - furniture, audio-documenta-

ries and stories of Posavina houses and sale of timber shown on boards.

I do not think that the sale of material of wooden houses and barns is a priori a bad thing – times are changing, and a piece of wood that constituted someone's home hundred years ago, will enable today their grandchildren to feed themselves. It seems to me, however, that this is sad. Selling to nothing the components of our ancestors' lives means that we are neither able to keep their old value, nor to make some new value out of them. Is that really the most we can do – to sell a trailer truck of our ancestors' houses' wooden material to the furniture manufacturers in Italy? Therefore, the exhibition of handmade furniture represents a kind of statement and my response to the ever-present desire of rapid enrichment and to remarks that in these days 'nothing is worth doing. "

The processes of woodworking and preparation of wood for creating furniture is something that I usually do by myself; yes, often with the help of my friend Nardo, but not in a way that I hire a worker to do the dirty work, and then, I come, as a great artist, and hit the final notes to a piece. This is physically exhausting process, but also very valuable one: working on wood that is hundred or three hundred years old means a kind of a journey through time. Planing surface layers of wood, which are cracked because of long years of exposure to atmospheric agents, reveals deep honey shade of old oak so much different from the 'new' wood. Furthermore, planing reveals also cracks and traces of human hands - the trace of a nail hammered by someone, or a hit of an axe by farmer so that the plaster could be stuck easier to the house walls. This gives patina and character to wood; even when it comes to healthy wood core, these tracks are ineradicable, and constitute a large part of the attraction of the wood. Furniture should, ultimately, evoke some specific wooden houses' style of Posavina - structural elements, the spirit of space they have, or the spirit of furniture that constituted living spaces of our ancestors. Furniture that our ancestors used

was, I would say, neither overly harsh nor too playful, but as architect Salopek noticed, a realistic relationship between aspirations and opportunities.

I have the experience of working with stone and metal, however, wood is the material I communicate the best with. The treatment of wood for me is not a one-way process, it is rather a dialogue. It seems to me that the wood reacts to my mood of the day: if I calm, nervous, relaxed, egoistic, or melancholic. It is a form of communication and personal checkouts that makes you feel, after a while, addicted to.

While I make furniture, I want to create pieces that are simple, warm, not blatantly designed, pieces that someone can identify with, pieces that someone would feel close to as you can feel closeness to rural architecture, unlike to the coldness and distance that sometimes characterizes modern design. Perhaps this is the reason why such hard wood processing from first to last step is important for me - because I believe that the intensity needed for the process of creation can be somehow felt in the completed piece of furniture.

I create furniture I want to have in my own house. I have written in my block a quote about that. I do not remember exactly, but I think the quote is by Bruce Mau:

In the early days of publishing, designers were both publishers and producers. They would produce their own things, projects that they believed in either commercially or culturally. The idea of design detached from the production of content is a relatively recent phenomenon. In the big historical sweep, it is tied to Fordism and Taylorism and the whole idea of specialization and the abstraction of the work process. Today, houses are being restored for tourism (rural households); I am, however, interested if the wooden house of Posavina can be something more than a relict of past times. Can it be the basis for some new, quality construction - such as quality

'living' wooden houses that are still being built in Scandinavia. Can we finally start producing something, and try to overcome the interruption of century-old continuity in creation - both of houses, and furniture and other utilitarian objects - continuity interrupted sometime after World War II. The idea of the exhibition is that we create furniture - that we *make* furniture - on the basis of something authentic, something ours, which has been lost over time.

/ STOLAR NARDO
BOLTERSTEIN I HRVOJE
VULAMA

/ LUKA JELUŠIĆ

2012.

/ PRIPREMA MATERIJALA

Ovo je prva u nizu izložbi iz ciklusa "Treći život drveta - tragom hrvatskog predajnog graditeljstva" čiji su autori Luka Jelušić i Hrvoje Vulama. Njih dvoje povezala je ista strast, a to je stvaranje rukama, odnosno potreba za stvaranjem uporabnih predmeta, dijelova interijera. Naizgled vrlo jednostavno, uzme se komad stare hrastovine, strojno se obradi, pripremi se za oblikovanje, napravi se nacrt, komadi se prilagode nacrtu i dobije se stol, stolica, krevet i niz drugih predmeta koje koristimo u svakodnevnom životu. Priča koje okružuje te uporabne predmete je vrlo zanimljiva, naime, hrastovina od koje su izrađeni ima svoje porijeklo i prošlost koja je vrlo duga. Hrastu je potrebno između 120 i 160 godina da bi se mogao koristiti u ove svrhe. Taj materijal se u Pokuplju i Posavini koristio kao građevinski materijal za kuće o kojima piše arhitekt Davor Salopek u nizu knjiga, a jedna od njih je "Hrvatska korablja".

Luka Jelušić i Hrvoje Vulama izrađuju uporabne predmete, dijelove interijera, koriste hrastovinu staru 200-300 godina, sličnost je u materijalu, mediju i pristupu. Ovdje sličnosti prestaju i otvaraju se dva svijeta i dva pristupa rješavanju jednakog problema. Izraziti se kroz izradu ovakvih predmeta, izraziti sebe, svoj karakter, kreativnost i originalnost. Promatrajući radove Luke Jelušića, primjećuje se i Lukin karakter, vrline poput preciznosti, upornosti i traženje tradicionalnog u modernom. Npr. lastin rep, koji se od pamtivijeka koristio kao način spajanja drvenih komada. Primjećuju se i kvalitete poput čistoće linija, savršene obrade i odsutstva suvišnih dodataka u svrhu održavanja likovnosti forme i baznog identiteta predmeta. Lukini radovi teže perfekciji. Pored osobne estetike jasnih linija, sa suptilno, vrlo precizno i gotovo nevidljivo urezanim detaljima, Luka nam govori i o svojoj osobnosti.

Izlošci Hrvoje Vulama po svojoj su poetici vrlo slični izlošcima Luke Jelušića. Sličnost je u odabiru materijala, samim time u boji, mirisu i standardima izrade ovakvih predmeta. Hrvoje u svom radu zadržava dozu humora, dozvoljava si više slobode, dio predmeta ostavlja skicozno riješen ili čak nezavršen, nekada ispolirano površini suprotstavlja

grubu površinu obrađenu dljetom. Ponekada namjerno ostavlja dio koji nedostaje u komadu drveta, bokove sanduka ili ručke na ladicama ostavlja grube. Njegova poetika izraza je u traženju kontrasta. Tim kontrastima stvara zanimljivu likovnu komunikaciju na određenom predmetu. Hrvojevi osobni odabiri i težnje u stvaranju, komunikacija lijevog i desnog, naglašavanje kvalitete pojedinih detalja upravo kontrastnim detaljima, pojačavaju vrijednost likovnosti. Ovakva, promišljena nonšalantnost, ponekad je vrlo važna u stvaranju.

Kada se bolje zagleda u te rukotvorine, gdje skriveni jezik svakoga od navedenih autora govori za sebe i o sebi, a to i je smisao stvaranja i osnova kreativnog poziva, Hrvoje i Luka su u tome uspjeli, jer da bi nastali ovi predmeti, trebalo je strpljenja, vremena, prostora, sredstava i povrh svega kreativnosti i majstorstva. To je put jednog kreativnog procesa i potrebe za izražavanjem.

"Tema vlastitosti stara je koliko je staro i čovječanstvo....."

Ta je tema posebno bitna za hrvatski narod koji je, vezan tlom na kojem oblikuje svoje životne prostore (uza svu prisutnu raznolikost svoje antropološke morfologije i problematike definiranja povijesne geneze) u vjetrometinama povijesnih zbivanja stoljećima potvrđivao svoju samosvojnost i svoj kulturološki nivo. Pri tome pojam «hrvatske korablje» postaje sinonim zavičaja, a priča o hrvatskoj kući, o vlastitom domu i o vlastitom narodu, bez obzira da li se radi o turopoljskoj, posavskoj, ličkoj, primorskoj, ili drugoj kući, postaje arhitektonski događaj koji bi morao ostati u svijesti svakoga koji na ovom tlu sudjeluje u procesu građenja..... Priča o korablji identiteta priča je koja u vremenima suvremenog eklekticizma baziranog na profitu i jeftinom publicitetu postaje kapitalna za formiranje i obnovu zemlje u kojoj živimo..... Pred nama je vrijeme u kojem će se na razini države morati riješiti pitanje gospodarstva u rubnim područjima koje su povijesni slijed i nedavni ratovi praktički sveli na preživljavanje. U tom će trenutku tema rurizma u svojoj širini svog iskonskog nastajanja s prekrasnim strukturi-

ranjem tipologije definirane već davno hrvatskim jezikom (da se nadovežemo na autorovu analizu odnosa prostora i jezika: naseljavanjem nastaje selo, signiranjem mjesta prebivanja nastaje mjesto, a strukturiranjem mjesta građenjem nastaje grad) morati ući u prvi plan, pojam obnove i zaštite bit će neizbježni element djelovanja, a hrvatska korablja osnov seoskog turizma. Zato dokumentacija prezentirana u ovoj knjizi nije romantična priča o prošlosti, već živo tkivo budućnosti."

/ AKADEMIK BORIS MAGAŠ, ARHITEKT

Te kuće su u prosjeku stare između 200 i 300 godina, kada se tome pribroji 120 do 160 godina starosti hrastovine sa kojom se gradilo, ta hrastovina je danas stara oko 300 ili 400 godina, čak i više.

Abonos (vječno drvo, ebam, crni hrast) je plemenito drvo, po svojim karakteristikama je nezamjenjivo u umjetnosti, arhitekturi, dizajnu interijera itd. Radi se o ekskluzivnom materijalu, koji je odležao u zemlji dugi niz godina i bio je izložen procesu mumifikacije, pod utjecajem vode tekućice. Raspon starosti abonosa koji se koristi kao materijal seže od nekoliko stotina do nekoliko tisuća godina. Nalazi se uz rječka korita, u isušanim močvarama i močvarama. Dakle cijena tog materijala je astronomska. Pandan tom drvu je stara hrastovina koja je sastavni dio starih kuća Posavine i Pokuplja. Da bi se došlo do tog materijala, kuće se kupuju u besćenje i prodaju se kao materijal i sirovina za izradu interijera i detalja u arhitekturi. Šteta je dvostruka, uništen je ruralni pejzaž sa nikakvom mogućnosti restauracije istog, te stvaranje ekonomske dobiti koju ostvaruje krajnji proizvođač koji u pravilu nije iz Hrvatske jer zbog visoke cijene tog proizvoda mi nismo dobro tržište. Ono što želim reći je da nekoliko aspekata tog resursa mi kao zajednica iskoristavamo minimalno. Kroz ovo što vidimo ovdje, Luka i Hrvoje pokušavaju taj vrijedni materijal, našu prošlost, pretvoriti u taj treći život drveta. Oni ne govore samo o mogućoj primjeni tog materijala, govore mnogo šire, o potrebi da osvijestimo taj dio, o pokušaju da sačuvamo dio ruralnog pejzaža Pokuplja i Posavine. Moramo naći odgovore i moguć-

nosti da to bogatstvo hrvatske korablje, kako je zove arhitekt Davor Salopek koji se bavio pisanjem i analizom tog problema, očuvamo i zaštitimo ne samo u arhitektonskom smislu, već kao dio tradicionalnog načina življenja, kao dio jedinstvenog ruralnog pejzaža posavsko-kupske baštine sa svim pripadajućim elementima. Ova izložba, **Treći život drveta**, nije samo posveta ljudima koji rade i kreiraju unikatne predmete od rijetkog i plemenitog materijala.

Ona je posveta i svim tim vrijednim ljudima koji su gradili prije 300-400 godina da bi mi danas to naslijede koristili na različite načine, imali odnos prema njima ili ne.

Ona je posveta, upozorenje i poziv u pomoć, poziv da se jednom zanemarenom resursu, skrivenoj ljepoti koja nije dovoljno valorizirana, da pozornost. Na bilo koji način treba permanentno upozoravati na vrijednosti kojih nismo svjesni, na njihovu valorizaciju i stavljanje na pravilno mjesto unutar društveno - socijalnog konteksta. Ova izložba je jedan od tih načina. Oni koji budu koristili te predmete biti će upoznati sa tom pričom i moći će raditi na podizanju opće svijesti o tim vrijednostima. Arhitekt Davor Salopek dao je veliki doprinos rješavanju tog problema, međutim Luka i Hrvoje, njihovi radovi su nastavak te potrebe da se stvari stave na pravo mjesto.

/ STOLIĆ
HRVOJE VULAMA
2012.
60X70X22 CM
HRASTOVINA

/ STOLICA
HRVOJE VULAMA
2012.
80X50X60 CM
HRASTOVINA

/ KOMODA
HRVOJE VULAMA
2012.
180X56X75 CM
HRASTOVINA

/ BUFFET
LUKA JELUŠIĆ
2012
135X85X42
HRASTOVINA

/ DJEČJI KREKET
LUKA JELUŠIĆ
2012
125X65X80 CM
HRASTOVINA,
GRAB, LIJESKA

/ STOL
LUKA JELUŠIĆ
2012.
180X80X76 CM
HRASTOVINA

A

Da se odmah razumijemo; prirodnim pojavama općenito, a djelovanjima čovjeka posebno, ne pridodajem apriori predznak naprednosti ili nazadnosti, niti ih po tim predznamenima apriori vrednujem. Ne smatram uopće, da bi nešto, što se kvalificira kao **ново**, dakle „napredno“ samim time trebalo biti vrednije, od nečega, što je **staro**, opterećeno tradicijom, pa bi zbog toga trebalo biti „nazadno“ i manje vrijedno. Kao što rekoh jednom prilikom: Ideja Napretka je najveća floskula XX. vijeka. U ime Napretka raskinuta je pupčana vrpca, što nas kao biološki determinirana bića povezuje s prirodnim univerzumom, a tu se naravnu vezu bezuspješno pokušava nadomjestiti širokim spektrom zamjenskih informacija. Informacija postaje privid, kojim se nadomješta neposredno iskustvo. Taktilni, osjetilni doživljaj predmeta iz bliskog prirodnog okruženja nadomješta se apstraktnom informacijom o tom predmetu i tako se malo pomalo događa ono, što se naziva Otudnjem. Otudnjemo se od svoje biti, kao bića prirode, koje u toj prirodi raste, sazrijeva i umire, kojem je ta priroda okvir i uvjet opstanka, a mi smo joj interaktivni njen dio, i sudionici svoje u njenoj opstojnosti. Tako, manipulirani smišljeno plasiranim informacijama, sudjelujemo u poticanju uzlazne spirale Napretka, a ona, praćena uzlaznom spiralom potrošnje, koja se hrani tim Napretkom, vodi nezaustavljivo do

totalne potrošnje, što je samo eufemizam za **totalnu katastrofu**.

Ovaj kratki uvod bio je potreban, da objasni kontekst u kojem sagledavam vrijednost izložbe TREĆI ŽIVOT DRVETA Luke Jelušića.

Što nam, među ostalim, poručuje dizajner svojim kreacijama?

Autor je upotrijebio staru hrastovinu, preostalu nakon što je zatekao svršeni čin razgradnje tradicijske korablje, i udahnuo joj novi život, ovaj puta ne definirajući prostor doma, kao prostor opstanka, što su činili graditelji korablji, već poetično definirajući upotrebnii predmet (deriviran iz prostora korablje), kao vremenski reper opstanka.

Preduvjet za ovaj treći život hrastovog drveta, koji se nastavlja nakon prvog života hrasta u njegovoj životnoj biološkoj fazi, te nakon drugog života drveta kao građe u tesarskoj izvedbi korablji, pojavljuje se, nakon što su vrijeme, nebriga ali ponajviše uvjeti života na selu izmijenjeni „Napretkom“ rastočili tradicijsku građevinu, pa se ona u tim ekstremnim slučajevima pretvorila u gradivo.

To gradivo, međutim, nije puki građivni materijal, jer je fizički i simbolički obilježen svojim „porijeklom“, sudioništvom dijela u cjelini, u sklopu kreiranog prostora opstanka.

Zato su predmeti koji nastaju njegovom upotrebom s jedne strane nekrolog (rekvijem za korablju), a s druge, pohvala oblikovanju rukom. To je izvjesni povratak ruketvorstvu, uvažavanju taktilnih senzacija usuprot prevladavajućih informacijskih apstrakcija.

Kako i sam autor kaže, oblikovanje ovih predmeta je omaž tesarskom umijeću.

Osjećajući poriv, koji dolazi iz dubine vremena, autor u procesu obrade tih artefakata i sam otkriva prethodno nataloženo vrijeme i kontinuiru ga u vremenu sadašnjem za Vrijeme buduće.

PETRINJA, LIPNJA 2012.

/ Kataloški popis radova

LUKA JELUŠIĆ

STOL
DJEČJI KREKET
KOMODA
ORMAR

HRVOJE VULAMA

STOLIĆ
KOMODA
STOLICA
OGLEDALO

/ Biografije autora

Luka Jelušić rođen je u Rijeci 1976. godine. Diplomirao je Uređenje krajobraza na Agromskom fakultetu u Zagrebu. Od 2004. vodi vlastiti studio za uređenje krajobraza. Uz to se bavi izradom raznovrsnih predmeta od drva. Od 2010. do 2012. vodio je galeriju 'Cubodelubo' u Kastvu. Dobitnik je nagrade ULUPUH-a za najboljeg mladog umjetnika 2010. godine.

TEL. 00385 91 138 79 38

CUBODELUBO@GMAIL.COM

Hrvoje Vulama rođen je 1981. u Zagrebu. Završio je Strojarsko-tehničku školu. Bavi se proizvodnjom namještaja i drugih stvari od punog drveta.

TEL. 00385 91 912 28 98

HVULAMA@GMAIL.COM

NAKLADNIK / PUBLISHER**ULUPUH**

Hrvatska udruga likovnih umjetnika primijenjenih
umjetnosti / *Croatian Association of Artists of Applied
Arts*, Preradovićeva 44/1, Zagreb, Hrvatska / *Croatia*
Ivana Bakal, predsjednica ULUPUH-a / *ULUPUH president*

**ZA NAKLADNIKA /
FOR THE PUBLISHER****UREDNIKA / EDITOR**

Maša Štrbac

TEKSTOVI / TEXT

Luka Jelušić, Kruno Vrgoč, Davor Salopek

**PRIJEVOD NA ENGLISKI /
ENGLISH TRANSLATION BY**

Paula Trinajstić-Ivančić

FOTOGRAFIJE /

Siniša Gulić i Ivica Drusany

PHOTOGRAPHY**GRAFIČKO OBLIKOVANJE I**

kuna zlatica

PRIPREMA / GRAPHIC DESIGN**TISAK / PRINT**

Printera grupa, Zagreb, 2012.

NAKLADA / EDITION

300 primjeraka / 300 copies

AUTOR RADIO-

Nikica Klobučar

DOKUMENTARCA / AUTHOR**OF RADIO-DOCUMENTARY****SUDIONICI RADIO-**

Ivan Butorac, Rudolf Debeljak, Davor Salopek, Jagoda i Zlatko Sučić,
Božidar Tišinić

DOKUMENTARCA /**PARTICIPANTS IN RADIO-****DOCUMENTARY****KUSTOS IZLOŽBE / CURATOR**

Kruno Vrgoč

PROSTORNO-LIKOVNI POSTAV

Kruno Vrgoč i autori / *Kruno Vrgoč and authors*

IZLOŽBE / INSTALLATION

Ministarstvo kulture RH / *Ministry of
Culture of the Republic of Croatia*

UZ FINANCIJSKU POTPORU

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba /
Zagreb City Council for Culture

/ EXHIBITION HAS BEEN PUT**ON WITH THE SUPPORT OF**

Općina Matulji / *Municipality of Matulji*

**ZAHVALE /
SPECIAL THANKS TO**

Nardu Boltersteinu i Ranku Smokvini, koji su pružili veliku pomoć pri
realizaciji izložbe, Davoru Salopeku na podršci, savjetima i ustuplje-
nim materijalima o posavskim drvenim kućama, Goranu Skrbinu za
lutanje Posavinom i bezbroj sitnih pitanja, i Christopheru Robinu.

CIP

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu. / *A CIP catalogue record for this book is
available from the National and University Library in Zagreb.*

ISBN

978-953-327-031-9

GALERIJA ULUPUH

A / Tkalčićeva 14, Zagreb, Croatia
P/F / +385 (0)1 4813 746
E / galerija-ulupuh@zg.t-com.hr
w / www.ulupuh.hr